

УКРАЇНА

(19) UA (11) 42454 (13) U
(51) МПК (2009)
C12G 3/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) КОМПОЗИЦІЯ ІНГРЕДІЄНТІВ ДЛЯ ГЕРБАЛЬНОГО ЕЛІКСИРУ "ЕЛІКСИР ПАНТЕЛЕЙМОН"

1	2
(21) u200815067 (22) 26.12.2008 (24) 10.07.2009 (46) 10.07.2009, Бюл.№ 13, 2009 р. (72) СТАСІВ ТЕТЯНА ГЕНАДІЇВНА, ПИПТЮК ВОЛОДИМИР ОЛЕКСАНДРОВИЧ, ДЕРКАЧ МАР'ЯНА ІВАНІВНА, ЧЕВОРИС АННА МИХАЙЛІВНА (73) СТАСІВ ТЕТЯНА ГЕНАДІЇВНА, ПИПТЮК ВОЛОДИМИР ОЛЕКСАНДРОВИЧ, ДЕРКАЧ МАР'ЯНА ІВАНІВНА, ЧЕВОРИС АННА МИХАЙЛІВНА (57) Композиція інгредієнтів для гербального еліксиру, що містить корені аралії маньчжурської, плоди коріандру посівного, мед натуральний, ваніль, водно-спиртову рідину, яка відрізняється тим, що вона додатково містить горіх волоський молочно-воскової стиглості, коріння і кореневища заманихи високої, буркун лікарський, м'яту перцеву, плоди шипшини, вишню (листя), корицю, калиновий спиртований морс, малиновий спиртований морс, чорноплідногогоробиновий спиртований морс, цу-	кор, на 1000 дал при наступному співвідношенні інгредієнтів, кг: горіх волоський молочно-воскової стиглості 1000,0 аралія маньчжурська (коріння) 1,5 заманиха висока (коріння і кореневища) 1,5 коріандр 1,0 буркун лікарський 1,0 м'ята перцева 1,0 чорна смородина (листя) 1,0 вишня (листя) 1,0 кориця 1,0 калина, свіжа ягода 146,0 малина, свіжа ягода 229,0 чорноплідна горобина, свіжа ягода 345,0 цукор 600,0 мед 50,0 ванілін 1,0 горіх волоський (плоди) 1000,0 водно-спиртова рідина решта.

Заявляється корисна модель, яка відноситься до харчової промисловості, зокрема до виготовлення біологічно активних продуктів, і композицій інгредієнтів для еліксирів.

Біологічно активні речовини можна вводити в організм при допомозі розчинення їх в спиртових розчинах. При цьому вони зберігають свою активність на тривалий час. Одним із варіантів збереження біологічно активних речовин є створення еліксирів.

Прототипом рішення що заявляється є відомий бальзам "Клеопатра", який містить: корені аралії маньчжурської, елеутерокок колючий, родіолу рожеву, плоди коріандру посівного, чорничний спиртований сік, плоди кмину звичайного, лимонник китайський, цвіт липовий, прополіс, ваніль, мед натуральний, цукровий сироп, колір і водно-спиртову рідину - патент №49923 від 15.10.2002р., авторів Б. №10.

Недоліком вказаного бальзаму є наявність великої кількості дорогіших інгредієнтів, що обмежує його масове виробництво. Окрім того має незначний вміст інгредієнтів, імуностимулюючої дії.

В основу корисної моделі - композиція інгредієнтів для гербального еліксиру "Еліксир Пантелеймон" поставлено задачу створити новий еліксир з підвищеними органолептичними показниками, забезпечити розширення асортименту еліксирів, на основі відомого складу, шляхом введення до композиції визначеного складу інгредієнтів, котрі наділені біологічно активними ароматичними речовинами.

Поставлена задача вирішується приготуванням і купажуванням еліксирних екстрактів із наступним вмістом інгредієнтів на 1000дал: еліксирний екстракт I та II зливу, екстракт горіха волоського молочно-воскової стиглості I та II зливу, калиновий спиртований морс, малиновий спиртований морс, чорноплідногогоробиновий спиртований морс, цукор, мед натуральний, ванілін, екстракти першого та другого зливу: аралії маньчжурської (коріння), заманихи високої (коріння і кореневища), коріандру, буркуна лікарського (трава), м'яти перцевої (листя), плоди шипшини, вишні (листя), кориці, спирт етиловий ректифікований вищої очистки, вода питна пом'якшена із розрахунку на міцність 40%.

(13) U
(11) 42454
(19) UA

Співвідношення інгредієнтів: для приготування еліксирного екстракту №1

	Інгредієнти	Од. вим.	Кількість
1	Горіх волоський молочно-воскової стиглості	кг	1000,0
2	Аралія манжурська (коріння)	кг	1,5
3	Заманиха висока (коріння і кореневища)	кг	1,5
4	Коріандр	кг	1,0
5	Буркун лікарський	кг	1,0
6	М'ята перцева	кг	1,0
7	Чорна смородина (листя)	кг	1,0
8	Вишня (листя)	кг	1,0
9	Кориця	кг	1,0
Спиртовані соки			
1	Калина, свіжа ягода	кг	146,0
2	Малина, свіжа ягода	кг	229,0
3	Чорноплідна горобина, свіжа ягода	кг	345,0
4	Цукор	кг	600,0
5	Мед	кг	50,0
6	Ванілін	кг	1,0
7	Горіх волоський (грецький плоди)	кг	1000,0

Запропоноване поєднання інгредієнтів, створене на базі відомої композиції, забезпечує виготовлення еліксиру із імуностимулюючою дією, підвищує його органолептичні показники, надає привабливості продукту. Окрім того даний настій має високе збереження барвникових властивостей до реакцій, що протікають при виготовленні і зберіганні продукту.

За рахунок введення в композицію настою горіха волоського, аралії манжурської, м'яти перцевої, та із-за наявності в них активних сполук, органічних кислот, тритерпенових речовин, тонізуючих речовин флавоноїдів зберігається накопичення в еліксирі суми активних фармакологічних сполук і біологічно активних речовин. Завдяки наявності в складниках ефірних олій, забезпечується формування органолептичних показників еліксиру, зокрема збагачення продукту складним ароматом, що надає йому привабливості.

Отже, запропоновано комплексне вирішення поставленої задачі, застосування єдиного напівфабрикату в якості настою горіха волоського і введення нових інгредієнтів з приватним випадком виконання продукту, що забезпечує розширення асортименту еліксирів, які наділені загальноукріплюючою, імуностимулюючою діями та привабливістю.

Оптимальне співвідношення інгредієнтів композиції було одержано лабораторним шляхом, та підтверджено експериментально.

Для приготування композиції інгредієнтів для гербального еліксиру "Еліксир Пантелеймон" використовують: спирт етиловий ректифікований, вищої очистки, згідно ГОСТ 5962-67; воду питну із твердістю до 0,1мг екв/дм³, згідно ГОСТ 22-78; аралія манжурська (коріння) за ФС 42-376-72 ДФХІ; заманиха висока (коріння і кореневища) за ФС. 18-87-82; м'ята перцева (трава) за ГОСТ 45-55-56; коріандр за ГОСТ21908-93; горіх волоський (грецький) плоди за РСТ АЗРСР 275-76; плоди шипшини за ОСТ НКВТ 5522/5; листя вишні за ГФ Х ст 134; сік чорноплідного горобини, калиновий, малиновий (спиртовані) за ГОСТ 28539-90; цукор за ГОСТ 22-78; мед натуральний за ГОСТ 19792-87.

Еліксирний екстракт готують методом екстрагування композиції трав, коренів і листя. Корені, трави і інші інгредієнти, що входять в композицію для еліксирного екстракту №1, після сортування, промивання, підсушування та подрібнення, заливають спиртовмісною рідиною міцністю 50% у співвідношенні 1:10 і екстрагують впродовж 20 діб. Після чого перший екстракт зливають в окрему ємкість, а залишок заливають новою спиртовмісною рідиною міцністю 40% в кількості рівній злилого першого екстракту. Процес другого екстрагування триває впродовж 5 діб, після чого проводять другий злив, який доливають до першого. Інгредієнти для приготування еліксирного екстракту взяті у співвідношенні 1кг на 1000 дал і наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

	Інгредієнти	Од. вим.	Кількість
1	Горіх волоський молочно-воскової стиглості	кг	1000,0
2	Аралія манжурська (коріння)	кг	1,5
3	Заманиха висока (коріння і кореневища)	кг	1,5
4	Коріандр (плоди)	кг	1,0
5	Буркун лікарський (трава)	кг	1,0
6	М'ята перцева (листя)	кг	1,0
7	Плоди шипшини	кг	1,0
8	Вишня (листя)	кг	1,0
9	Кориця	кг	1,0

Приготування спиртованих соків проводять шляхом використання соків калини, чорноплідно-горобинового і спиртовмісної рідини із розрахунку доведенням міцності готового еліксиру до 40%.

Інгредієнти для приготування еліксирного екстракту взяті у співвідношенні 1дм³ на 1000дал і наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

1	Калиновий спиртований морс	дм ³	300,0
2	Малиновий спиртований морс	дм ³	510,0
3	Чорноплідно-горобиновий спиртований морс	дм ³	800,0
4	Цукор	кг	600,0
5	Мед натуральний	кг	50,0
6	Ванілін 1:10	дм ³	10,0
7	Еліксирний екстракт I та II зливу	дм ³	270,0
8	Екстракт горіха волоського молочно-воскової стиглості	дм ³	1400,0

Для приготування екстракту горіха волоського використовують горіх молочно-воскової стиглості. Його подрібнюють заливають спиртовмісною рідиною міцністю 50% у співвідношенні 1:1. Процес екстрагування проводиться впродовж 7 діб при періодичному перемішуванні. Після чого проводять перший злив в окрему ємкість, а залишок заливають новою спиртовмісною рідиною міцністю 60% в кількості рівній першого екстракту. Процес другого екстрагування триває впродовж 7 діб, після чого проводять другий злив, який доливають до першого.

Одержані еліксирний екстракт №1 і спиртовані соки закладають в купашний мірник. Потім почергово при постійному перемішуванні: доводять ку-

паж до міцності 40%. Провівши купажування, проводять витримку впродовж 4х діб, для асиміляції всіх смакових і ароматичних речовин. Після витримки купаж еліксиру фільтрують і направляють на розлив.

"Еліксир Пантелеймон" можна вживати як добавку для чаю, кави, мінеральної води, безалкогольних і горілчаних напоїв, для придання загальноукріплюючої, імуностимулюючої та цукрознижуючої дії, аромату та смаку в кількості 15-25мл на 150-200мл напиту.

Запропонований бальзам відповідає вимогам ГОСТу 7190-93 патент №49923 від 15.10 2002р., авторів Б. №10.